

mindig a körülményeinket akarjuk megváltoztatni, gondolván, hogy attól jó lesz az életünk. Ez pedig nem igaz. Ez a bódultság iránya. Menekülés, felelősségáthárítás.

Nem én felelek azért, mert boldogtalan vagyok, hanem valaki más. Ez képtelenség! A Jóisten mindenkit boldogságra teremtett. Ha rajtam kívül volna ennek a boldogságnak a kulcsa, tehát ha nem vagyok boldog, a Jóisten gonosz?! (A Web-Hang szerkesztőjének utólagos 'költői' kérdése ehhez, mivel egyesek így gondolják: Vagy pedig nincs is? Visszatérve Feri bácsihoz:) Vagy pedig buta. Mert boldogságra teremtett ugyan, csak nem tudta, hogy más nem fog segíteni nekem. Ilyet kijelenteni káromkodás! Azt szoktuk mondani, hogy az ember elsősorban nyakától felfelé ember. Amíg a fejünkben nincs rend, addig szívünkben sem lesz. Vagyis egyszer meg kell, hogy világosodjunk: a boldogság rajtam múlik, nem a másik emberen.

Rajtam. Én pedig a gondolkodásom szerint fogok boldog, vagy boldogtalan lenni. Én például nagyon jól tudom, hogy az én boldogságom nem függ mástól. Nem felelek másért, én magamért felelek. Ez annyit jelent, hogy mindazt, amit mondok, nem azért mondom, hogy elfogadják. Mindenki azt gondol róla, amit akar. Így van bennem béke. Mindannyiunknak arra kéne ráhajtani, hogy ez a belső béke ne csupán szólam legyen. Ezért itt a földön igenis meg kell küzdenünk.

Forrás: Kiskegyed 2001. január 9.

HAVASI GYULA

VALLOMÁSOK

Bulányi ante portas

Rövid időn belül a második könyv jelent meg, amelynek címlapján ismét egy agyonhallgatott név szerepel: Bulányi György. Az első könyvet a svájci magyar Egyházforum Kiadó adta ki: Egyházrend - Erény az engedelmisség? címmel. A másikat, melynek címe: Páter Bulányi, az Új Idő Lap- és Könyvkiadó, Szokolczay Lajos szerkesztésében.

Szerencsés a sorrend; először szerepel a gondolat, s utána a gondolkodó. A két könyv ismertetésekor is ezt a sorrendet illik követni.

Mitől válik az egyház érdekessé a XX. század emberének? - teszi fel a kérdést Egyházrend című munkájában Bulányi. Mert az bizonyos, hogy az egyház csak akkor jogosult alapítójának nevére, Jézus

Krisztuséra, ha olyan megváltó programot is tud adni a szekularizációt, marxizmust, ateizmust megszenvedett embernek, amely hétköznapi életében kézzel foghatóan jelenlévővé teszi ezt a jót, ezt az üdvöt.

Amely egyház nem ilyen (a mostani felállításában a katolikus), s ezt nem tartja kizárólagosan magyar jelenségnek - az nem vonzza az embereket. Nem vonz a tömegegyház, mert a tömeg arctalan. Nem vonz a beültetett vezetőkkel dolgozó, szentségkiszolgáltató "vállalattá" szűkült, gyerekhittanban és erkölcsi szentenciákban kimerülő hittanítású egyház. Nem vonz, s ennek nem az az oka, hogy alapítója rossz alapot vetett, nem az, hogy az emberek rosszabbak lettek - hisz voltak-e valaha jobbak? Azért nem megy a "kocsi", mert az egyház sok tekintetben távolra került alapítója nyomdokától.

Az evangéliumban fényesen és egyértelműen jelentkező isteni küldött az egyházat az adás, szolgálat és szelídség fundamentumára alapította. Ezt pedig Jézus kis csoportban tartotta szóval és életpéldával átadható örömhírnék. Nem ment el farizeusnak, nem papnak, nem ment népe, vagy a megszállók kegyeltjének: maradt vándortanító, aki abban bíz, hogy kis számú tanítványai valóban lemintázzák életét, és összegyűjtik az egyedüli isteni eszmény - a mindenek alatti emberszeretet - köré a maguk kis számú tanítványi körét.

S ha minden tanítvány így tesz, akkor egy generáció alatt a világ összes katolikus kis, szolidáris, ember méretű és emberarcú közösségekben majd szembeszállhat azokkal a kísértésekkel, melyek az uralkodásra és erőszakosságra is képes emberekből és szervezetekből fakadnak.

A legnagyobb ellenfele ennek a programnak az engedelmisség, amelyet Jézus soha szájára sem vett. Ő ugyanis hallgatott Atyjára. Nem adta neki meggyőződését, nem adta azt senkinek. Olyan szeretetprogramot hirdetett, amely nem teszi szükségessé némelyek felsőbbrendűségét és parancsait. Az egyház az engedelmisség erényét szinte csúcstértékké magasztalta a történelme folyamán, törpésítve ezzel emberek tömegeit, s beállítva őket a saját, avagy akármely más világi hatalom táborába, illetve lövészárkába.

Amint férj és feleség nem az engedelmisség erejében képesek egymást felszabadítóan szeretni, hanem az egyetértés és szabad odaadás erejében, úgy nem hatékony az egyház sem annak erejében, hogy kevesek Isten nevében saját programjuk szolgálatába állítják a sokakat. A népi mondák ismerik Isten kardját, Jézus nem ismerte.

Ő azt állítja, hogy a verekedők csak akkor fogynak el a világból, ha a keresztények testvérré szelídítik, és nem akkor, ha egyre erősebb verekedők próbálják őket

legyőzni. Az ellenséget meggyőzni kell, Golgotára is felmenni képes szeretettel, s nem legyőzni.

A totalitárius pártállam korszakában az állami ellenőrzésből kibúvó kis közösségek szálkát jelentettek. Aki egy kicsit is ismeri a katolikus egyház állapotát, akár csak a magyarét, az nyomban érezheti, hogy ez a tanítás, ez a program az egyház számára sem domesztikálható egykönnyen.

A kisközösség-szervezést Debrecenben kezdte Bulányi, a háború végével, kezdetben a legmagasabb egyházi támogatással. Az ötvenes években ezért ő is leülte a magáét. A II. vatikáni zsinat modern szelei analitikus figyelmét a törőlmetszett jézusi tanításra fordították a fent említett kérdések miatt.

Zseniális, majd ezeroldalas evangélium kommentárjának írása közben újra kezdte összegyűjteni a kis közösségi egyházi hitoktatás elkötelezettség és missziós lendület egyik első magyar képviselőjeként azokat, akiket a történelem szétszórt mellőle. Az egyház és az állam, illetve a népköztársaság és a Vatikán közötti megállapodások alkuja nem tűrte e hajthatatlan szerzetes működését.

Csoportjait Lékai bíborosig a rendőrség, utána - egyáltalán nem "kis lépésekben" - az egyházi hatóságok próbálták berekeszteni. Miklós Imre, az ÁEH volt elnöke mindent elkövetett azért, hogy Bulányit Róma kihívja az országból. Minthogy ez nem sikerült, maradt a helybéli teológiai elitelés útja-módja, amely 1982 tavaszán meg is történt. Az ügyet Magyarországon befejezni nem lehetett, Róma az utóbbi években altatta el - talán véglegesen, talán azért is, mert belátta annak minden egyházi hivatal számára dehonosztáló politikai eredetét.

Bulányi nem szent. Olyan karakter, aki inkább török, de nem hajlik. Az egyházi köztudat semmit sem ismerhetett meg eddig írásaiból - bár hamisított formában még a BM is terjesztette őket a 82-es tárgyalások idején, a tribunai félrevezetése érdekében. A most megjelent két könyv valamelyest bepillantást enged gondolatvilágába, közösségeinek életébe és azokba a viszonyokba az egyházon belül, melyek miatt jogos aggodalom töltheti el a hívőket és a társadalom polgárait egyaránt.

Bulányi olyan ember, aki körül a fölkavart víz meg nem nyugszik. Lelkiismereti meggyőződéséért, a gyalogkatolikusok egyházi jogaiért kérlelhetetlenül szállt síkra. Hogy közben ő is ütött sebeket - igaz lehet. Ám ne feledjük Devecserit:

Ami a bikaviadalt illeti: én bikapáti vagyok. Teszem hozzá, talán az Isten is.

KŐSZEGINÉ RIHMER MELINDA LYUKAS HISZEKEGY...

Évtizedek óta imádkozom a Hiszekegyet, de csak most jöttem rá, hogy a lényeg hiányzik belőle. Mert mit is tudunk meg Jézusról?

... fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától; szenvedett Poncius Pilátus alatt, megfeszítették, meghalt és eltemették.

Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül;

fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján;

onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Na mármost, ha ennyi lett volna az ő élete, akkor mit kezdenék én ezzel a Jézussal? Tartok tő le, hogy nem sokat. Csodás születése után ízibe szenvedése, majd ugyancsak csodás feltámadása, majd bíróként való megjelenése fért bele ebbe az imádságba. Nem érzem, hogy élete ismerete nélkül bármelyikhez is lenne közöm. A két csodás történéshez nyilván nem tudok hozzászólni. A szenvedését nem én okoztam, mert nem hiszek abban, hogy az én bűneimért (is) halt volna meg, mint ahogy azt sem gondolom, hogy a szerető Istent engesztelni kellett volna. A bíró Jézussal sem tudok sokat kezdeni: egyrészt azért, mert ha nem tudnám az életéből és tanításából, hogy hogyan kell élnem, akkor enyhén szólva is jogtalan bármilyen ítélet, másrészt az örök kárhozatra juttató bíró képe is nehezen cseng össze az evangéliumok Jézusával.

Ezért aztán a Rózsafüzér titkaihoz hasonlóan megalkottam a hiányzó részt magamnak. Ezekhez a mondatokhoz viszont életem minden percének van köze.

„Méhednek gyümölcse, Jézus”,

- aki mindenkit elfogadott és szeretett,

aki elítélte a bűnt, de magához ölelte a bűnöst,

aki még a gyilkosai számára is mentséget keresett, és megbocsátott,

aki az anyagiakat osztozásra használta, nem gyűjtögetésre,

aki megtalálta a megfelelő szót minden ember szívéhez, aki az igazságosságnál is fontosabbnak tartotta az irgalmat,

aki az Atyának öntötte ki a benne felgyülemletteket, és tőle nyert új erőt,

aki a testi-lelki szenvedéseket is méltósággal viselte,

aki mások érdekeit képes volt a sajátjaié elé helyezni,

aki szelíd, de határozott és következetes volt.

S aki hasonló életmódot vár tőlem is, olyan - lehetőleg egyre növekvő - mértékben, amilyenben képes vagyok rá.

forrás: Érted vagyok, 2019. február